

เอกสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี **ชุดความรู้ และเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน**

สำนักนิเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาก่อนที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปลูกผักปลอดสารพิษ

ปัจจุบันคนไทยนิยมบริโภคผักปลอดสารพิษกันมากขึ้น เพราะตระหนักถึงพิษภัยที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย หากยังบริโภคผักที่ใช้สารเคมีฉีดพ่นกันอยู่ นอกจากนี้การปลูกผักปลอดสารพิษยังช่วยลดมลพิษในสภาพแวดล้อมและไม่เป็นอันตรายต่อเกษตรกรผู้ปลูกเองด้วย กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ แนะนำเทคนิคในการปลูกผักปลอดสารพิษที่มีประสิทธิภาพและใช้ได้ผลในแปลงปลูกมีที่มาจากงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

1. เลือกเมล็ดพันธุ์ผักที่มีความงอกสูง หรือต้นกล้าที่แข็งแรง ปราศจากการทำลายของโรคและแมลงมาปลูก
2. เตรียมดินปลูก โดยหว่านปูนขาวประมาณ 200 กิโลกรัมต่อไร่ แล้วพรวนดินให้ละเอียด ตากดินไว้ ประมาณ 1 อาทิตย์ ก่อนปลูกเพื่อทำลายแมลงและเชื้อโรคในดินบางชนิด

3. ให้ใช้เมล็ดสะเดาบดแห้ง รองก้นหลุมก่อนปลูก ประมาณช้อนแกงต่อหลุม หรือใช้เมล็ดสะเดาแห้ง 1 กิโลกรัม หว่านในพื้นที่ปลูก 10 ตารางเมตร เพื่อป้องกันไส้เดือนฝอยศัตรูพืช และแมลงในดินบางชนิด

4. ก่อนปลูกให้ใช้ผงมวลชีวภาพ (เชื้อรา Trichoderma harzianum) อยู่ในรูปการค้า ชื่อ ยูนิกรีน จำนวน 50 กรัม โรยในพื้นที่ปลูก 1 ตารางเมตร หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูกอัตรา 15-25 กรัมต่อต้น จะป้องกันกำจัดโรคโคนเน่ารากเน่าที่เกิดจากเชื้อรา

5. ใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 4 ตันต่อไร่ และใช้ปุ๋ยเคมีสูตรที่เหมาะสมต่อพืชชนิดนั้น เพื่อเพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของดิน ให้ต้นกล้าผักที่มีการเจริญเติบโต แข็งแรงดี ทนต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลง พร้อมทั้งให้ปุ๋ยทางใบเป็นระยะเพื่อเร่งการเจริญเติบโตไม่ให้เกิดอาการขาดธาตุ และทำให้ผลผลิตตกและสวยงาม

กรมวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

www.ladd.go.th

การปลูกผักปลอดสารพิษ

6. ในช่วงฤดูดูแลรักษา ให้พ่นน้ำสะอาดหมักจาก เมล็ดสะเดา 700 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยนำเมล็ดสะเดา ที่บดละเอียดแล้วใส่ในถุงผ้าขาวบางนำไปแช่น้ำนาน 1-2 วัน เมื่อจะใช้ยกถุงให้น้ำออกจากถุงให้หมด เพื่อให้สารที่อยู่ในสะเดาออกมาให้มากที่สุด จะช่วยป้องกันกำจัดหนอน เพลี้ยต่างๆ และผลสมน้ำมันหอมระเหยจากตะไคร้ อัตรา 70-80 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร จะป้องกันกำจัดโรคใบจุดใบไหม้ ผลเน่าของพืชผักหลายชนิด โดยพ่นทุก 5-7 วัน

7. อาจใช้เชื้อไวรัสหนอนกระทู้หอม หรือเชื้อไวรัสหนอนเจาะสมอฝ้าย ซึ่งเป็นไวรัสที่ทำลายหนอน หนอนจะเป็นโรคและตายในที่สุด โดยจะตายภายใน 2-7 วัน ยังไม่มีจำหน่ายในรูปการค้า โดยเชื้อไวรัสหนอนกระทู้หอมจะใช้ได้กับพืชพวกหอมแดง หอมหัวใหญ่ หน่อไม้ฝรั่ง องุ่น ถั่วลิสงเตา ผักตระกูลกะหล่ำ ข้าวโพดฝักอ่อน กระเจี๊ยบขาว แตงกวา แตงโม ส่วนเชื้อไวรัสหนอนเจาะสมอฝ้าย จะใช้ได้กับพริก มะเขือเทศ หน่อไม้ฝรั่ง องุ่น ถั่วลิสงเตา ถั่วฝักยาว หรือใช้แบคทีเรียกำจัดหนอน แบคทีเรียนี้จะไปทำลายระบบการกินอาหารของหนอน ทำให้หนอนไม่สามารถกินอาหารได้ปกติและตายในที่สุด มีขายตามร้านขายปุ๋ยขายยา ตามท้องตลาดในรูปการค้าหลายชนิด เช่น รูริไซด์ เซ็นทารีฯ ซึ่งจะนำมาใช้ร่วมในการฉีดพ่นแต่ละครั้ง จะสามารถกำจัดหนอน กระทู้หอม หนอนใยผัก หนอนคืบ กระหล่ำ หนอนปลอกฯ แต่มีข้อจำกัดที่ว่า ห้ามใช้ในแหล่งที่มีการเลี้ยงตัวไหม เพราะเชื้อนี้จะฆ่าหนอนไหมด้วย

หมายเหตุ การฉีดพ่นควรฉีดพ่นช่วงหลังบ่าย 3 โมงเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงความร้อนและแสงแดด ซึ่งอาจมีผลต่อประสิทธิภาพของการใช้ในช่วง 6-7 และเป็นช่วงที่หนอนออกมาหากิน หนอนจะถูกกำจัดได้มากขึ้นและควรผสมสารจับใบด้วยทุกครั้ง

8. การใช้กาวเหนียว ENTO 92 ที่ทำจากส่วนผสมของน้ำมันละหุ่ง น้ำมันสน และไซคาร์บูบ้ำ อัตรา 7.5:5:1 ดักจับแมลงศัตรูพืช เพื่อลดการระบาดของตัวแก่ที่จะมาวางไข่หรือลงทำลายพืช โดยใช้กาวเหนียวที่กระป๋องน้ำมัน เครื่องสีเหลืองหรือแผ่นป้ายสีเหลือง แล้วนำไปปักในแปลงผักให้สูงจากต้นผัก 30-50 เซนติเมตร วางให้กระจายกัน ในพื้นที่ 1 ไร่ ซึ่งจะใช้ประมาณ 60-80 กระป๋อง สีเหลืองจะเป็นสีที่ล่อแมลงศัตรูพืชมาเกาะติดกับกาวทำให้บินไปทำลายพืชผักไม่ได้และตายไปเอง โดยจะมีการเปลี่ยนกระป๋องและทากาวเหนียวใหม่ทุก 15-20 วัน

9. กำจัดวัชพืชและดูแลแปลงปลูกให้สะอาดอยู่เสมอ

10. เมื่อเห็นมีแมลงบางชนิดหลงเหลืออยู่ก็ให้ใช้วิธีจับมาทำลาย หรือตัดแต่งกิ่งหรือใบพืชที่เป็นโรคออกจากแปลงไปเผาทิ้งเสีย ก็จะช่วยลดการแพร่ระบาดของของศัตรูพืชลงได้

11. ไม่ควรปลูกพืชซ้ำที่ ควรหมุนเวียนพืชที่จะปลูกในแต่ละครั้ง ■

ข้อมูลจาก : คำแนะนำการปลูกผักปลอดสารพิษ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

- ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ โทร. 04561-2402

หรือที่